

Notitie

Concept

Contactpersoon Claude Roovers

Datum 3 mei 2013

Kenmerk N001-1210505ROC-V01

Wijzigingsbesluit Bodemenergie – wat te regelen?

Het is een paar keer uitgesteld, maar op 1 juli 2013 treedt het wijzigingsbesluit Bodemenergie (ook wel bekend als AMvB Bodemenergie) dan toch definitief in werking. Gemeenten worden daarmee bevoegd gezag voor gesloten bodemenergie systemen en verantwoordelijk voor de organisatie en handhaving rondom aangemelde systemen. In bijzondere gevallen (wanneer veel drukte in de ondergrond wordt verwacht) kan het nuttig zijn om bijzondere beleidsregels op te stellen om e.e.a. vooraf meer te reguleren. Of sprake kan zijn van interferentie gebieden, kan op korte termijn beoordeeld worden aan de hand van potentie- en kansenkaarten voor bodemenergie en de verwachte dynamiek ((her)ontwikkelingen) in de gemeenten. Vooraf is deze verwachting niet hoog.

Maar ook wanneer er niets bijzonders aan de hand is, betekent dit wel iets voor gemeenten qua benodigde organisatie. Vanaf 1 juli kunnen er immers meldingen ingediend worden bij de gemeente en daaraan zijn verschillende acties en handelingen verbonden. Ik heb de verschillende acties, actiehouders en resultaten van de acties in het bijgevoegde schema voor iedere te onderscheiden fase weergegeven, aangevuld met een aantal actuele aspecten per fase.

De vraag is nu of de organisatie in de regio Achterhoek op dit moment voldoende duidelijk is:

- Kunnen namen bij de verschillende actiehouders worden ingevuld? Zijn benodigde systemen bekend en gebruiksklaar? Is de benodigde tijd geraamd en gebudgetteerd?
- Is er behoefte aan specifieke opleiding of inhuur?
- Gaat iedere gemeente voor zich aan de slag, worden taken verdeeld of gaat het geheel als een pakket naar de RUD (dit zit nu niet in het basispakket!).

Doel van dit agendapunt is mi een positiebepaling binnen de regio waar we staan: wat is er al bekend, wat is er al geregeld, waaraan bestaat nog behoefte en hoe vullen we dat in? Is er behoefte aan een gezamenlijk platform om hier voor en na 1 juli aan te werken?

Stappenplan afhandelen melding gesloten systemen

FASE	ACTIES	ACTIEHOUDER	RESULTAAT
0 Vooroverleg	<ul style="list-style-type: none"> - informatie voorziening over realisatie bodemenergie - informatie overdracht over beleid en procedure 	<ul style="list-style-type: none"> - vergunningverlener bodemenergie - technisch specialist (optioneel) - beleidsmedewerker bodemenergie (optioneel) 	<ul style="list-style-type: none"> - weloverwogen keuze voor het bodemenergiesysteem - kwalitatief goede aanvraag (fase 1)
1 Aanvraag	<ul style="list-style-type: none"> - reguliere intake procedure - ontvangst bevestiging - voor registratie 	<ul style="list-style-type: none"> - front-office 	<ul style="list-style-type: none"> - in behandeling nemen van de aanvraag
2 Vaststellen procedures	<ul style="list-style-type: none"> - bepaling van juiste bevoegd gezag - bepaling van de juiste procedure - controle van toets op volledigheid 	<ul style="list-style-type: none"> - vergunningverlener bodemenergie - jurist (bij complexe situaties) 	<ul style="list-style-type: none"> - juiste bevoegd gezag behandeld de aanvraag - start met de juiste procedure (melding/OBM)
3 Inhoudelijke toetsing	<ul style="list-style-type: none"> - toets op erkende intermediair - toets op interferentie van systemen onderling - toets van doelmatig gebruik bodemenergie - toets omgevingseisen - toets op beleidsregels 	<ul style="list-style-type: none"> - technisch specialist 	<ul style="list-style-type: none"> - technische advies of het te plaatsen bodemenergiesysteem wel of niet toegestaan is
4 Goedkeuring & Registratie	<ul style="list-style-type: none"> - opstellen Besluit - definitieve registratie 	<ul style="list-style-type: none"> - vergunningverlener bodemenergie 	<ul style="list-style-type: none"> - goed- of afkeuring van de aanvraag - initiatiefnemer wordt geïnformeerd over het vervolg
5 Handhaving bij aanleg	<ul style="list-style-type: none"> - controle in het veld op boor- en aanlegwerkzaamheden 	<ul style="list-style-type: none"> - toezichthouder / handhaver bodemenergie 	<ul style="list-style-type: none"> - goede aanleg van een systeem zonder doorboring van waterkerende lagen
6 Handhaving bij beheer en onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> - steekproefsgewijze controle op rendement, toevoeging van koude en warmte en lekverliezen 	<ul style="list-style-type: none"> - toezichthouder / handhaver bodemenergie 	<ul style="list-style-type: none"> - voorkomen van bodem-verontreiniging - functioneren binnen de wettelijke kaders
7 Handhaving beëindiging	<ul style="list-style-type: none"> - controle in het veld op afdichting 	<ul style="list-style-type: none"> - toezichthouder / handhaver bodemenergie 	<ul style="list-style-type: none"> - juiste wijze van buitenwerking stellen van het systeem

Voorbeelden van vragen / aspecten / ontwikkelingen die – per fase - aan de orde kunnen zijn:

Stap 0/1: vooroverleg/aanvraag

- Is er iets als een front-office (“Klantcontactcentrum” oid) voor vragen om informatie? Wordt er al informatie aangeboden via de website informatie? Is er behoefte aan ondersteuning voor website en/of medewerkers van de front-office. Is er behoefte aan brochures of notities waarin algemene informatie over het onderwerp wordt aangeboden voor zowel burgers als bedrijven?
- Wat zijn de ambities van de gemeenten op het gebied van duurzaamheid?, hoe proactief wil je particulieren en initiatiefnemers op de mogelijkheden wijzen.
- Lokale bijeenkomsten –georganiseerd door gemeente- waar bedrijven en instanties zich kunnen presenteren die burgers of bedrijven verder kunnen helpen of ondersteunen bij de introductie van nieuwe ontwikkelingen of regelgeving kunnen nuttig zijn, maar zijn waarschijnlijk vooral op lokaal, gemeentelijk niveau interessant (geen regionale actie?).

Stap 2/3: Vaststellen van procedure en bevoegdheid/ inhoudelijke toetsing

- Komen de technisch specialisten die de aanvragen en meldingen moeten gaan beoordelen bij de gemeente of RUD te zitten? Hoe dan ook: niet per se in elke gemeente hoeft een technisch specialist met kennis van bodemenergiesystemen aanwezig te zijn. Wordt de taak gekoppeld aan de vergunningverlening milieu?
- Is er behoefte aan een inhoudelijke training over bodemenergiesystemen (en voor hoeveel personen?) Er worden op dit moment vanuit Bodem+ geen initiatieven genomen voor een dergelijke cursus. Bodem+ zal het punt overigens nog wel intern bespreken om te zien of er bijvoorbeeld via de Bodembreed academie initiatieven kunnen worden genomen. In juni zal nog wel een herhaling komen van de regio-dagen over het besluit. Tijdens de regiodagen wordt het besluit met een praktische insteek uitgelegd en toegelicht. Wie gaan er vanuit de gemeente(n) naar naar de regiodagen om goed geïnformeerd te zijn over het nieuwe wijzigingsbesluit?
- Waar interferentie op kan gaan treden is lastig. Op basis van de potentie- en kanskaarten die op dit moment worden opgesteld kan hierover meer gefundeerd een uitspraak gedaan worden. Mogelijk is dit ook nog een punt om met de provincie te bespreken/af te stemmen.

Stap 4: Goedkeuren/vergunningen en registratie

- Wat is de ervaring met de WKO tool? Die levert mogelijk niet alle info voor gebruikers (relatie ander beleid wat mogelijk belemmerend kan zijn bij het realiseren van WKO systemen (bijvoorbeeld aanwezigheid boringsvrije zone ed)). Moet er iets als een disclaimer in opgenomen worden waarin gebruikers worden gewezen op het feit dat andere regelgeving beperkingen met zich mee kan brengen en waarin wordt aangegeven voor dit punt contact op te nemen met de gemeente?
- Zijn er nog bodemenergiesystemen vanuit andere registraties bekend (bv energiesubsidies oid?) bij de provincie?
- Gemeenten wordt gevraagd om niet eigen registraties te gaan aanleggen, maar eerst de resultaten van een landelijk project af te wachten. Hoe zit het met landelijke inventarisatieacties? Er is door Bodem+ gesproken met installateurs over het in beeld brengen van bestaande gesloten WKO-systemen. Er zijn naar schatting 20.000 tot 30.000 bestaande gesloten systemen in NL. De installateurs vinden het niet bij hun rol passen om een register te vullen met bestaande systemen. Wel wil men via de landelijke branche organisatie (UNETO/VNI) projectgewijs ondersteuning en advies geven door (bijvoorbeeld met betrekking tot aanwijzing van interferentiegebieden) aan te geven hoeveel gesloten systemen er in een gebied reeds aanwezig zijn. Ook zijn ze bereid bij regulier onderhoud

een brochure te verspreiden die mensen wijst op het belang van vrijwillig melden. Er is verder geen sprake van verdere initiatieven om landelijk de bestaande gesloten systemen in beeld te brengen.

- Het is de bedoeling dat eigenaren ook bestaande systemen via OLO/AIM aanmelden. De ervaring leert echter dat eigenaren (en installateurs) van bestaande systemen de gevraagde informatie in OLO/AIM niet altijd allemaal kunnen aanleveren. Bijvoorbeeld informatie over de grootte van de lus is vaak niet goed gedocumenteerd en daarom niet bekend. Omdat dit in OLO/AIM vaak verplichte velden zijn, levert dit bij de verwerking nog praktische problemen op en haken mensen die bestaande systemen willen melden via OLO/AIM af. Dit kan een reden zijn de melding van bestaande systemen toch via de gemeente te organiseren. Er zijn schijnbaar wel methoden om de “verplichte” velden te omzeilen maar dat soort noodgrepen wil men eigenlijk liever centraal door een gemeente laten toepassen (en niet door particulieren en bedrijven).
- Een actiepoint kan zijn om met gemeentelijke beheerders van OLO/AIM na te gaan wat voor- en nadelen zijn van een via de gemeente lopende actie voor het melden van bestaande gesloten WKO systemen.

Stap 5,6,7: Handhaving bij aanleg/ beheer en onderhoud/ beëindiging

- Is al duidelijk waarop de administratieve controle tijdens de gebruiksfase zich kan/moet richten? In de HUM BE deel 2 (voor gemeenten) is in de hoofdstukken 4, 5 en 6 in detail uitgewerkt hoe het toezicht en handhaving kan worden ingestoken bij aanleg van systemen (hoofdstuk 4), bij beheer en onderhoud (hoofdstuk 5) en bij beëindiging (hoofdstuk 6).
- Ook bij “toezicht” zullen medewerkers bekend moeten met de problematiek van bodemenergiesystemen. Ook deze medewerkers hebben waarschijnlijk baat bij een cursus voor technisch specialisten. Loopt voor deze groep al een initiatief en om hoeveel medewerkers gaat het? Toezicht bedrijven onder bestaande gemeentelijke structuur? En particulieren?